

LUXOR

högtalare 5061

Av Gunnar Nyström

Mätningar: Statens Provningsanstalt

Luxor 5061 med öppnad front.

I Motala vid Vätterns strand ligger Luxor Industri AB som är en av Sveriges största tillverkare av underhållningselektronik. Där har man börjat satsa på yngre och högkvalificerad HiFi.

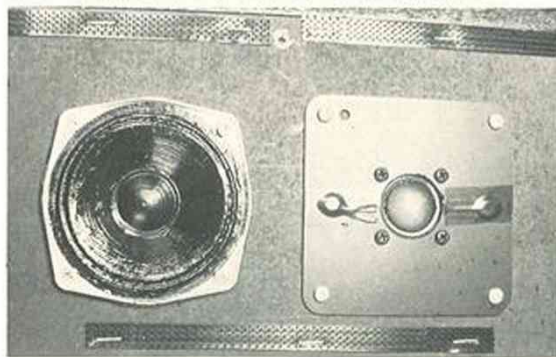
Ett exempel var det utmärkte kassettdäck som testades i förra numret av Stereo HiFi. Här kommer nu en ny högtalarmodell som vi provat grundligt och som enligt våra bedömanden är det bästa som Luxor gjort på högtalarområdet. Hos Luxor tillverkas alla delar av högtalaren i egna fabriker alltså även högtalarelementen. Det är ganska unikt i dag och ger tillverkarer möjlighet till större kontroll över de olika element som ingår i konstruktionen.

Den nya högtalarmodellen heter 5061, är en golvmödel med yttermätten 65 cm hög, 39 cm bred och 27-32 cm djup. Att djupet varierar beror på att lådan är bredast nedtill och smalnar av uppåt. Lådan är utförd i spånplatta med ädelträfanér. Våra exemplar var i valnöt med fin finish. Fronten täcks av cellplast som är mycket transparent för ljud och faktiskt påverkar frekvenskurvan betydligt mindre än de flesta s k högtalartyger. Cellplasten är svart och passar bra till valnöten i färg, och kan lätt tas av för rengöring.

På den sluttande fronten sitter de tre högtalarelementen monterade och längst ned i höger hörn finns ett rör som utgör basreflexhålet i denna konstruktion. Inuti lådan finns förutom dämpmaterial ett delningsfilter med spole, kondensatorer och motstånd. Delningsfrekvenserna är 1000 och 5000 Hz.

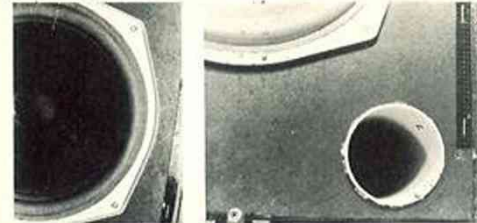
Baselementet är på 10" med en talspole på 1 1/2". Magneten är förhållande vis kraftig med en fältstyrka på 10000 Gauss. Konen är av konventionell papperstyp men har impregnerats med två silikonskikt för att få jämn frekvensgång. Man får annars lätt en höjning kring 100-200 Hz som gör att ljudet låter "bumpigt". Genom impregneringen har man lyckats sänka den här "puckeln" i frekvenskurvan med ungefär 3 dB och fått bort de basresonanser som orsakar "bumpigheten".

I stället för gummikant har man en cellplastkant som är lättare och också den ger mindre egna resonanser. Baselementet har i fri luft en egonresonans kring 20 Hz. När det monteras i basreflexlådan får man i stället två mindre resonanser: en kring 18 Hz och den högre runt 50 Hz.

T v mellanregisterolomontet och t h "soft dome tweeter".

Baselementet med impregnerad kon och cellplastkant. Basreflexhålet utgörs här av ett rör som sitter nere baselementet. Det förbättrar basåtergivningen.

Mellanregisterelementet arbetar inom frekvensområdet 1000-5000 Hz och här är både kon och kant av papper vilka båda impregnerats med ett relativt tungt silikonskikt. Denna impregnering minskar distorsionen och hämmar egonresonanser. Högtalarelementet är 4" i diameter och har en magnet med fältstyrka 12500 Gauss.

Diskantelementet är en s k "Dome tweeter" med mjuk kon. Konen är utförd av textil och impregnerad med en lätt silikonplast som hämmar egensvängningar men också låter membrandret så att ljudet verkligen kan "stötas ut". För att talspolen med diametern 1" skall tåla hög effekt är stammen utförd i aluminium. Därigenom fördelas värmen från spolen också till stammen och kylningen blir effektivare. Fältstyrkan hos magneten är hela 14000 Gauss. Den här Dome tweetern är en av de bästa på marknaden och görs också den i fabriker i Motala.

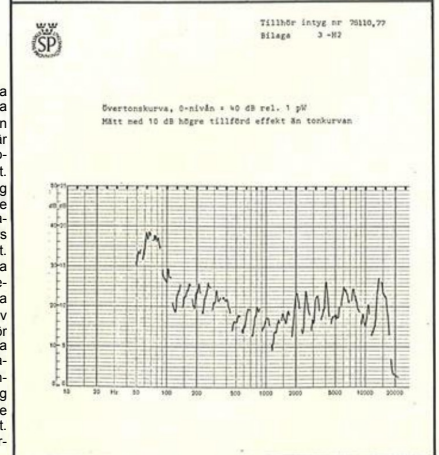
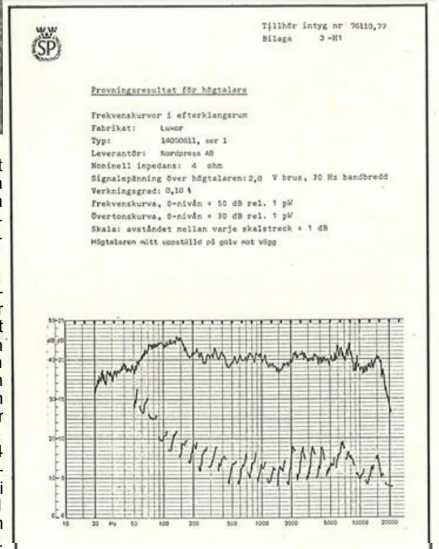
Märkeffekten för modell 5061 är 50 W och impedansen 4 Ohm. Verkningsgraden är 0,10 % vilket är något under genomsnittet för dagens HiFi-högtalare. Man har offrat något i effektivitet för att få högre kvalitet på ljudet. Två stycken 5061 ingår i Luxors nya stereoanläggning Dirigent 8000 som kommer att testas i ett senare nummer av denna tidskrift. Högtalarna säljs genom radiohandeln och kostar c:a 700:-kr/styck.

Lyssningsresultat

Det första intrycket när man lyssnar till ett par Luxor 5061 är den fina Stereoeffekten. Jämfört med firmans tidigare modeller och många av marknadens HiFi-högtalare så låter 5061 öppet och luftigt. Vid en direkt jämförelse så låter det som om man öppnade en ridå när dessa nya högtalare kopplas in. Ljudet är också väl balanserat. Popolär musik och pop får en mustig klang med kraftig och ren diskant. Det är möjligt att den svaga höjning som finns i frekvenskurvan kring 100 Hz ger basen en viss mustighet men å andra sidan är den inte särskilt märkbar när man lyssnar till klassisk musik. Där låter högtalarna påfallande neutralt utan den skärpa som vissa dome tweeters gärna ger. Genom att fronten sluttar placeras ljudbilden en bit uppåt. Det låter som om högtalarna var placerade högre upp än de i själva verket är. Genom den här anordningen förbättras också fasrättigheten hos högtalarna. Ofta har man ju stolar och möbler kring sina golvhögtalare. I det här fallet påverkas inte ljudet särskilt mycket av mindre möbler som står intill, även om man naturligtvis inte bör skydda fronten i onödan. Röstler låter naturligt och även de svåra s-ljuden går fram utan överdrifter eller problem såvida programmaterialiet är fullgott. Av övertonskurvorna från Statens Provningsanstalt framgår att distorsionen även vid hög ljudstyrka ligger på en låg nivå. Detta bekräffas när man lyssnar. Också vid en betydligt högre volym än den jag normalt lyssnar vid låt ljudet rent och njutbart. Men naturligtvis är kvalitén bäst vid måttliga ljudstyrkor där distorsionen ligger som lägst.

Kort sagt

Mycket prisvärd högtalare som ger ett välbalanserat ljud. Såväl klassisk musik som pop låter utmärkt. Något trögdriven och bör därför användas med förstärkare som ger åtminstone 2x20 Watt ren ljudeffekt.

Loud and Proud

HIFIGOTEBORG.se a

WANT TO RELAX TO BEAUTIFUL
MUSIC

WELCOME

WE HAVE GOOD HIFI AT YOUR
SERVICE

PLEASE WAIT HERE & A MEMBER
OF OUR TEAM WILL BE WITH
YOU SHORTLY.

Or press finger **HERE**